

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

Кафедра німецької філології та перекладу

Сьомий міжнародний
науковий форум

***СУЧАСНА ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ:
ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ
ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ***

Ч. II (Л-III)

ХАРКІВ - 2016

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської філології
Кафедра німецької філології та перекладу**

**Сьомий міжнародний
науковий форум**

***СУЧАСНА ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ: ДОСЛІДНИЦЬКИЙ
ПОТЕНЦІАЛ
ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ***

Ч. II (Л-Ш)

ХАРКІВ - 2016

УДК 811.1/2(08)
ББК 81.2я43
С 91

*Рекомендовано до друку рішенням ученої ради факультету іноземних мов
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Протокол № 9 від 21 жовтня 2016 р.*

Головний редактор: Самохіна В. О., академік АН ВО України, д. філол. наук, проф., зав. кафедри англійської філології

Заступники головного редактору:

Оніщенко Н. А., заступник декана факультету іноземних мов з наукової роботи, к. філол. н., доц. кафедри німецької філології та перекладу

Легейда А. В., к. філол. н., доц. кафедри англійської філології

Редакційна колегія: Бондаренко Є. В., д. філол. н., проф.; Морозова О. І., д. філол. н., проф.; Солощук Л. В., д. філол. н., проф.; Безугла Л. Р., д. філол. н., проф.; Малая О. Ю., к. філол. н., доц.; Нефьодова О. Д., к. філол. н., доц.; Пшеничних А. М., к. філол. н., доц.; Матюхіна Ю. В., к. філол. н., доц.; Кукушкін В. В., к. філол. н., доц.; Лобова О. К., к. філол. н., доц.; Котов М. В., к. філол. н., доц.; Котова І. А., викл.; Найдіна Є. С., викл.; Клименко Ю. В., викл.; Ковалевська Я. Л., викл.; Тарасова С. О., викл.; Скриннік Ю. С., викл.

С 91 Сьомий міжнародний науковий форум. Сучасна іноземна філологія: дослідницький потенціал. Тези доповідей у 2-х ч. / За ред. проф. В. О. Самохіної. – Х. : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. – 160 с.

ISBN 978-966-623-285-0 (ч. 2)

Збірник присвячений проблемам вивчення германських мов, а також актуальним питанням зарубіжної літератури та класичної філології. Наукова проблематика збірника представлена різноманітністю сучасних напрямків і парадигм: когнітивної лінгвістики, теорії дискурсу, функціонально-комунікативної лінгвістики, лінгвокультурології, лінгводидактики, лінгвістики тексту.

Для філологів, фахівців у галузі лінгвістики і методики викладання германських та романських мов, зарубіжної літератури та класичної філології, літературознавства, викладачів, здобувачів та аспірантів.

**УДК 811.1/2(08)
ББК 81.2я43
С 91**

© ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016
© Колектив авторів, 2016

ISBN 978-966-623-285-0 (ч. 2)

ПОРІВНЯННЯ ЯК ЗАСІБ ВИРАЗНОСТІ В АНГЛОМОВНІЙ НОВЕЛІ

Сухова А. В. (Харків)

Серед стилістичних засобів, які сприяють виразності англomовної новели, помітне місце посідає порівняння, що є ефективним засобом створення образів та підвищення експресивності художнього тексту.

Услід за О. Н. Мороховським, під порівнянням розуміємо стилістичний прийом, який полягає в частковому уподібненні двох об'єктів дійсності, які відносяться до різних класів. Предмети, які порівнюються, не є повністю ідентичними, а лише чимось нагадують один одного. Констатація їх часткової тотожності дає поштовх до сприйняття предмета по-новому [1, с. 183].

Для нашого аналізу важливим є розрізнення логічного та художнього порівняння, оскільки саме останнє є тим стилістично маркованим засобом, який має великий прагматичний потенціал. Проаналізуємо ці типи порівняння на прикладі двох речень із новели “An Outpost of Progress” Дж. Конрада:

1. *Kayerts and Carlier walked arm in arm drawing close to one another as children do in the dark; and they had the same, not altogether unpleasant, sense of danger which one half suspects to be imaginary.*

2. *Soon short appeals would rattle out here and there, then all mingle together, increase, become vigorous and sustained, would spread out over the forest, roll through the night, unbroken and ceaseless, near and far, as if the whole land had been one immense drum booming out steadily an appeal to heaven.*

Перший приклад містить порівняння *as children do in the dark*, яке відноситься до типу логічних. У цьому реченні як суб'єкт (*Kayerts and Carlier*), так і об'єкт (*children*) порівняння є представниками одного класу людей, які мають багато спільних рис, хоча за допомогою порівняння безпосередньо наголошується на конкретному емоційному стані – відчутті небезпеки, що є спільним для суб'єкта і об'єкта порівняльного звороту. Автор описує страх перед невідомістю, який

відчують головні персонажі новели, порівнюючи його зі страхом, який охоплює дітей, коли вони знаходяться в темряві.

У другому прикладі суб'єкт (*the whole land*) і об'єкт (*one immense drum*) порівняння відносяться до гетерогенних класів, і автор знаходить одну спільну ознаку, яка поєднує їх – галас. Шляхом порівняння стану природи зі звуками, які видає музичний інструмент, зокрема барабан, створюється певний образ, що сприяє експресивності і емотивності новели. Відтак, порівняння *as if the whole land had been one immense drum booming out steadily an appeal to heaven* є художнім.

Отже, основна відмінність між логічним і художнім порівнянням полягає в тому, що компоненти логічного порівняння належать до однієї лексико-семантичної групи, а компоненти художнього порівняння – до різних, що й підвищує образність та експресію художнього тексту.

Цікавим видається аналіз способів уведення порівняльних зворотів у речення. В англomовній новелі порівняння функціонують як у простих, так і в складних реченнях, до яких вони приєднуються за допомогою підрядного сполучника (наприклад: *like, as, as if, as though, as ... as, such as*) або дієслова, значення якого вказує на подібність порівнюваних об'єктів дійсності (наприклад: *seem, resemble, bear the likeness*). Порівняння також можуть бути виражені одним складним словом, яке, зазвичай, містить у собі морфему *-like* і пишеться через дефіс або разом, проте це явище є не надто поширеним у англomовній новелі.

Таким чином, у англomовній новелі ми спостерігаємо вживання порівняння, яке ґрунтується на зіставленні понять, паралелізмі уявлень і асоціативних зв'язках. Цей троп покликаний посилювати експресивність певної якості суб'єкта порівняння, створювати яскраві образи, актуалізувати розумову діяльність та розвивати уяву читача. Слід зауважити, що чим більш неочікуваним є порівняння, тим важливішу прагматичну та стилістичну роль воно відіграє в тексті новели.

Література:

1. Мороховский А. Н. Стилистика английского языка : учеб. пособ. [для студентов ВУЗов] / А. Н. Мороховский, О. П. Воробьева, Н. И. Лихошерст и др. – К. : Высшая школа, 1984. – 248 с.